

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๕๐๓/๒๐๑๐๙

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนด
พิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.๒๕๓๐ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่..) พ.ศ. ....
(ว่าด้วยการอนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนภายในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (The GMS Agreement) และร่างพระราชบัญญัติ
ศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ว่าด้วยการอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย
กฎหมายทะเล ค.ศ.๑๙๘๒) รวม ๔ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๙๑๔ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน
๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า ได้พิจารณาตามที่กรมศุลกากร
ยืนยันให้ดำเนินการ ๑.ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... ๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระ
ราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.๒๕๓๐ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ๓. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่..) พ.ศ. ....
(ว่าด้วยการอนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน
ภายในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (The GMS Agreement) และ ๔. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ว่าด้วยการอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล
ค.ศ.๑๙๘๒)รวม ๔ ฉบับ แล้ว เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร(ฉบับที่..) พ.ศ. .... ๒ ฉบับ ซึ่งเป็น
การแก้ไขกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้าม
พรมแดนภายในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (The GMS Agreement) และอนุวัติการตาม
อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.๑๙๘๒ อยู่ในเงื่อนไขที่จะต้องนำอนุสัญญา
ดังกล่าวขอความเห็นชอบจากรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ และส่วนราชการใดจะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเสนอรัฐสภา
และเมื่อร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... ซึ่งยกเลิกกฎหมายศุลกากรฉบับต่างๆ และนำมารวมไว้
ในฉบับเดียวกันได้รวมบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติศุลกากรทั้ง ๒ ฉบับไว้ด้วยกันแล้ว จึงไม่มีความ
จำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวอีก ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

/กระทรวงการคลัง...

กระทรวงการคลังได้ตรวจสอบแล้ว ขอเรียนข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. กรณี ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่..) พ.ศ. .... (ว่าด้วยการอนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (The GMS Agreement)

เนื่องจากความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (The GMS Agreement) ได้มีการลงนามตามความตกลงดังกล่าวไปแล้วตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๒ (เริ่มมีผลบังคับใช้ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เมื่อประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงได้ให้สัตยาบันและภาคยานุวัติเข้าเป็นภาคีครบทั้ง ๖ ประเทศ) ดังนั้น จึงน่าจะถือเอาผลสมบูรณ์ตามขั้นตอนของการลงนามในสัญญา (ความตกลงฯ) ตามที่กฎหมายหรือรัฐธรรมนูญในขณะที่มีการลงนามตามความตกลงฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้

อย่างไรก็ตาม ความตกลงฉบับดังกล่าวยังประกอบด้วยบันทึกความเข้าใจ (MOU) ภาคผนวก (Annex) และพิธีสาร (Protocol) อีกหลายฉบับ ดังนั้น ก่อนจะให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารเหล่านี้ จำเป็นต้องมีการแก้ไขกฎหมายเพื่ออนุวัติการด้วย ซึ่งบันทึกความเข้าใจภาคผนวก และ พิธีสาร ดังกล่าว มีทั้งที่ยังมิได้มีการลงนาม และลงนามแล้วแต่ยังมิได้ให้สัตยาบัน ดังนั้น หากจะมีการลงนามหรือให้สัตยาบัน และเป็นหนังสือสัญญาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ก็จะต้องอยู่ในเงื่อนไขที่จะต้องขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาก่อนการลงนามหรือให้สัตยาบันตามวรรคสาม ทั้งนี้ หน่วยงานราชการผู้ที่เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว ได้แก่ กระทรวงคมนาคม

๒. กรณีร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ว่าด้วยการอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒)

เนื่องจาก ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ได้เห็นชอบในหลักการให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ และให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้เร่งรัดการดำเนินการดังกล่าว โดยให้หารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งขณะนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติอนุวัติการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล พ.ศ. ๒๕๒๕ และความตกลงเกี่ยวกับการอนุวัติภาค ๑๑ ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้เรียกว่า กฎหมายกลาง จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการเตรียมการในการให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.๑๙๘๒ ส่วนเรื่องอื่นๆที่กฎหมายกลางยังไม่ครอบคลุมถึง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมศุลกากร จะต้องไปดำเนินการแก้ไขกฎหมายที่ตนรับผิดชอบโดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการให้สัตยาบันโดยกระทรวงการต่างประเทศต่อไป

สำหรับประเด็นในการดำเนินการเพื่อให้การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ นั้น ที่ประชุมคณะกรรมการกฎหมายทะเลและเขตทางทะเลของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑

/ได้...

ได้มีมติเห็นควรดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๙๐ วรรค ๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ เนื่องจากอนุสัญญาฯดังกล่าวได้ผ่านขั้นตอนการลงนามแล้ว เหลือเพียงขั้นตอนที่จะให้มีการให้สัตยาบันเท่านั้น โดยในส่วนของการดำเนินการตามขั้นตอนในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ กระทรวงการต่างประเทศจะเป็นหน่วยงานราชการผู้รับผิดชอบต่อไป

ในส่วนของกรมศุลกากรได้ดำเนินการตามแนวนโยบายของอนุกรมการขับเคลื่อนการจัดทำนโยบายระดับชาติเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล โดยได้ยกร่างแก้ไขพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ว่าด้วยการอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.๑๙๘๒) เพื่ออนุวัติการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ ดังกล่าว

๓. ประเด็นร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... ซึ่งยกเลิกกฎหมายศุลกากร ฉบับต่าง ๆ และนำมารวมไว้ในฉบับเดียวกันได้รวมบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติศุลกากรทั้ง ๒ ฉบับไว้ด้วยกันแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวอีก นั้น

เนื่องจากหลักการเหตุผลของร่างกฎหมายแต่ละฉบับมีเหตุผลความจำเป็นและที่มาไม่เหมือนกัน ร่างกฎหมายบางฉบับมีความผูกพันตามความตกลงระหว่างประเทศ เช่น ร่างกฎหมายเพื่ออนุวัติการ The GMS Agreement จึงต้องร่างกฎหมายภายในให้รองรับความตกลงฯ และร่างกฎหมายบางฉบับเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าเป็นภาคี เช่น อนุสัญญาเกียวโต (ฉบับแก้ไข) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.๑๙๘๒ เป็นต้น

ดังนั้น หากจะนำร่างพระราชบัญญัติศุลกากรทั้ง ๒ ฉบับรวมไว้กับร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... ที่ได้ยกเลิกกฎหมายศุลกากรฉบับต่าง ๆ และนำมารวมไว้ในฉบับเดียวกัน ซึ่งเป็นร่างกฎหมายที่มีเนื้อหาและรายละเอียดมาก อาจจะต้องใช้เวลาการพิจารณานานกว่าและมีความเสี่ยงที่จะผ่านหรือไม่ผ่านความเห็นชอบ จึงควรแยกไว้ต่างหากเพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อเรื่องที่มีความเร่งด่วน และเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการออกกฎหมายบังคับใช้ ตลอดจนเพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนากฎหมายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ที่ได้รับอนุมัติแล้วด้วย

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์) มีดำริให้กรมศุลกากรจัดเวทีให้เครือข่ายภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นและทำความเข้าใจ เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในประเด็นการแก้ไขกฎหมายศุลกากรที่ปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... กรมศุลกากรได้จัดให้มีการสัมมนารับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ จากการสัมมนามีได้มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯแต่อย่างใด แต่เนื่องจากเป็นนโยบายสำคัญของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังที่ต้องการพิจารณาแก้ไขปรับปรุง จึงมีประเด็นจะต้องศึกษาทบทวนร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... อีกครั้ง

/กระทรวง...

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า ด้วยเหตุผลและประเด็นข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นสมควรยืนยันให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการกับ ร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๒ ฉบับ ตามขั้นตอนของการตรากฎหมายต่อไป คือ ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร(ฉบับที่..) พ.ศ. .... (ว่าด้วยการอนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนภายในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (The GMS Agreement) และร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่..) พ.ศ. .... (ว่าด้วยการอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒) สำหรับร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.๒๕๓๐ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ซึ่งมีความเกี่ยวพันกัน เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.๒๕๓๐ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกความในมาตรา ๑๐ วรรคแรกแห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... ขอให้ชลอการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ต่อคณะรัฐมนตรีไว้ก่อน เนื่องจากมีประเด็นต้องพิจารณาศึกษาทบทวนร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... อีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ฉบับดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมศุลกากร

สำนักกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๙-๔๐๗๖